

SANOISTA TEKOIHIN 2

- uutiskirje 1/2018

Ajankohtaista Sanoista tekoihin 2 -hankkeessa

Hyvä lukija,

tämä on Sanoista tekoihin 2-hankkeen ensimmäinen uutiskirje. Tässä kirjeessä kerromme

- joulukuun alussa järjestetystä maakunnallisesta tilaisuudesta Rovaniemellä
- kevään 2019 ohjelmasta päivämäärineen
- Poliisiammattikorkeakoulun ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ajankohtaisista selvityksistä

Kirjeen lopusta löydät hankkeessa työskentelevien henkilöiden yhteystiedot. Seuraava uutiskirje ilmestyy helmimaaliskuussa 2019.

Rovaniemi aloitti alueellisten tilaisuuksien sarjan

Sanoista tekoihin 2- hankkeen keskeisenä tavoitteena on kehittää maakunnallisia viranomaisten ja romanien yhteistyöverkostoja. Tätä varten hanke järjestää kolme alueellista tilaisuutta, jotka tuovat yhteen romaneja sekä maakunnan ja kunnan edustajia keskustelemaan romaniväestön alueellisista tarpeista. Maakunnat ja kunnat ovat tärkeässä roolissa siksi, että uudessa Suomen 18 maakuntaa koskevassa maakuntalaissa romaniasiain hoito on yksi 28:sta maakunnille siirtyvästä tehtävästä. Jokaisen maakunnan tavoitteena on laatia valtakunnallisen romanipoliittisen ohjelman (ROMPO2) pohjalta erillinen maakunnallinen romanipoliittinen toimenpideohjelma (nk. MAARO-ohjelma). Alueellisissa tilaisuuksissa pyritään käynnistämään tätä prosessia.

Sanoista tekoihin 2 -hanke järjesti ensimmäisen maakunnallisen tilaisuuden Rovaniemellä 1. joulukuuta 2018. Tilaisuus järjestettiin Rovaniemen helluntaiseurakunnan tarjoamissa tiloissa Kaira-temppelissä. Järjestäjätiimiin kuului myös Pohjois-Suomen alueellinen romaniasiain neuvottelukunta ja Lapin maakunta.

Tilaisuus keräsi paikalle yhteensä yli 40 osanottajaa Rovaniemeltä, Kemijärveltä ja Sodankylästä. Tilaisuuteen osallistui paikallisia romaniaktiiveja ja lauantaipäivästä huolimatta ilahduttavan monta kaupungin, kunnan, maakunnan ja seurakunnan edustajaa.

Mikä Sanoista tekoihin 2-hanke?

Sanoista tekoihin 2 on sosiaali- ja terveysministeriön koordinoima EU-rahoitteinen hanke. Se jatkaa Sanoista tekoihin 1 -hankkeen aloittaman verkostomaisen työskentelyn edistämistä. Hankkeen tavoitteina on edistää uuden romanipoliittisen (ROMPO2) ohjelman ja romaniasioiden tunnettavuutta alueellisesti ja paikallisesti; romaninuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen sekä edellisen hankkeen aikana käynnistetyn tasa-arvotyön jatkaminen. Hanke toteutetaan yhteistyössä alueellisten romaniasiain neuvottelukuntien ja paikallisten romaniaktiivien kanssa.

SANOISTA TEKOIHIN 2

-uutiskirje 1/2018

Kuten edellisessä hankkeen aikana järjestetyissä tilaisuuksissa, myös Rovaniemellä sovellettiin Monkey Business -valmennusyrityksen dialogimenetelmää. Osanottajat jakautuivat työpajoihin, joissa keskusteltiin Lapin maakunnan romanien arjen kannalta tärkeistä romanipoliittisen ohjelman kohdista, kokemuksista julkisten palvelujen toimivuudesta ja jaettiin esimerkkejä erilaisista yhteistyöverkostoista ja romanityön monista muodoista. Lisäksi ideoitiin tulevan vuoden kesäleiriä.

Ryhmäkeskusteluissa nousivat esiin eri Lapin kuntien väliset erot ja yhtäläisyydet. Osallistujat toivat aktiivisesti esiin kehittämisehdotuksia, joista toivottavasti jäi kytemään ideoita jatkoa ajatellen. Laajempi kooste tilaisuudesta tullaan julkaisemaan romani.fi/sanoistatekoihin nettisivuilla.

Alueellisia painopisteitä käsiteltiin työpajoissa Rovaniemellä. Kuva: Hanne Seppälä

Kevään 2019 tapahtumissa vaihtelevat teemat

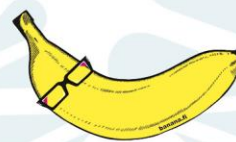
Seuraavat kaksi maakunnallista tilaisuutta järjestetään **Porissa 29. tammikuuta ja Tampereella 12. helmikuuta 2019**. Myös näillä paikkakunnilla järjestelyihin osallistuvat paikallisromanityöryhmä ja/tai romanijärjestöt.

Romanien alueellisen tilanteen ja paikallistason romanityön lisäksi hankkeen kaksi muuta keskeistä teemaa liittyvät romaninuorten voimaannuttamiseen sekä tasa-arvotyöhön. Viimeksi mainittu, erityisesti romaninaisten parissa työtä tekeville kohdennettu tapahtuma järjestetään **4. helmikuuta 2019 Jyväskylässä**. Teemana on romaninaisten ja perheiden hyvinvointi sekä romaninaisten osallistuminen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Tilaisuuden tavoitteena on edistää järjestöjen, aktiivien ym. toimijoiden välistä yhteistyötä sekä hyvien käytäntöjen ja tiedon jakamista.

Sanoista tekoihin 2 järjestää keväällä myös noin 15-29-vuotiaille romaninuorille suunnatun kolmen tilaisuuden sarjan. Näissä kuullaan nuorten kokemuksia omasta arjestaan ja tarpeistaan sekä käsitellään romaninuorten mahdollisuuksia vaikuttaa ympäröivään yhteiskuntaan. Ensimmäinen tilaisuus järjestetään **Nurmijärvellä 5. maaliskuuta**, minkä jälkeen suunnataan **Kauhajoelle ja Iisalmeen**. Nuorten tilaisuuksien järjestämisessä on mukana nuorten osallisuutta edistävä yhteistyöorganisaatio Nuorten Akatemia. Osia tilaisuuksista tullaan lähettämään myös verkossa.

Ajankohtaisia julkaisuja

Poliisiammattikorkeakoulu julkaisi marraskuun lopussa vuoden 2017 poliisin tietoon tulleita viharikosilmoituksia koskevan selvityksen. Viharikoksiin kuuluvat myös etniseen tai kansalliseen taustaan perustuvat rikokset, joiden kohteeksi Suomen kansalliset tai etniset vähemmistöt kuten romanit ja saamelaiset voivat joutua. Suomen romanipoliittiseen ohjelmaan on yhdeksi toimenpiteeksi kirjattu vuosittain romaneihin kohdistuneista viharikoksista

SANOISTA TEKOIHIN 2

-uutiskirje 1/2018

tehtyjen rikosilmoitusten määrän ja tekojen luonteen seuraaminen. Tästä syystä vuoden 2017 viharikosselvitys on pyrkinyt tarkentamaan asianomistajan romanitaustasta johtuvien viharikosten määrää ja tapahtumatilanteita.

Vuonna 2017 kaikista etniseen tai kansalliseen taustaan perustuvista rikosilmoituksista ja päärikoksista 10% (81 tapausta) oli romaneihin kohdistuneita. Yleisimpiä tapahtumapaikkoja olivat julkiset tilat, kuten julkiset rakennukset, ravintolat, katu tai tori. Yli kolmasosa (38%) epäillyistä päärikoksista tapahtui asiakassuhteessa eli palvelujen yhteydessä. Yhtä rikosta lukuun ottamatta nämä olivat syrjintärikoksia. Julkaisun pysyvä osoite on <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-815-350-7>

Joulukuun alussa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) julkaisi Romanian hyvinvointitutkimus Roosan perustulokset vuosilta 2017-2018. Raportissa tarkastellaan Suomen romanien hyvinvointia, osallisuutta, terveyttä, syrjintäkokemuksia, toiminta- ja työkykyä, elintapoja, elinoloja sekä palvelujen tarvetta ja käyttöä. Tulokset osoittavat, että syrjintäkokemukset, matala koulutustaso, heikko työllisyys ja taloudellinen tilanne ovat romanien keskuudessa yleisiä. Tutkimus nostaa esiin haasteita, kuten useiden kansansairauksien ja niiden riskitekijöiden yleisyyden sekä fyysisen toimintakyvyn vaikeudet. Vahvuutena on romanien keskuudessa yleinen sosiaalinen osallistuminen, yhteisöllisyys ja keskinäinen avunanto. Raportin löydät sen pysyvästä osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-246-8>

Lisätietoja hankkeesta

Henna Huttu, neuvotteleva virkamies
[henna.huttu\(a\)stm.fi](mailto:henna.huttu(a)stm.fi)
Kysy minulta: Sanoista tekoihin -hanke,
romanipolitiikka, romaniasiaain neuvottelukunta ja
Rompo 2

Katja Vauhkonen, projektikoordinaattori
[katja.vauhkonen\(a\)stm.fi](mailto:katja.vauhkonen(a)stm.fi)
Kysy minulta: Sanoista tekoihin 2 -hanke, verkkosivut
(romani.fi/sanoista-tekoihin) ja hankkeen tilaisuudet

Johanna Järvinen, osastosihteeri
[johanna.jarvinen\(a\)stm.fi](mailto:johanna.jarvinen(a)stm.fi) / [ronk\(a\)stm.fi](mailto:ronk(a)stm.fi)
Kysy minulta: romaniasiaain neuvottelukunta, talous- ja
matkahallinto